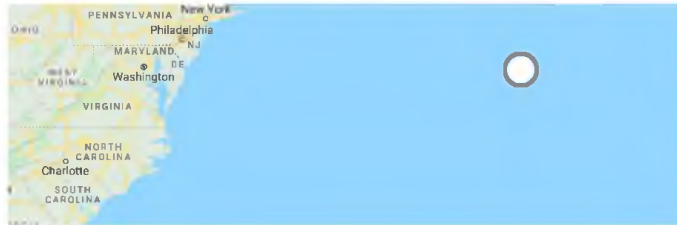

Gustav Murberg fra Lamvik i Korsfjord omkom da Finnanger ble senket. Han var matros om bord. FOTO: VÅRE FALNE

M/T Finnanger ble torpedert og skutt i senk av U-158 søndag 1. mars 1942. FOTO: KRIGSSEILERREGISTERET.NO

I dette området forsvant M/T Finnanger. FOTO: GOOGLE MAPS

Gustav kom aldri

Luftverkanonen på dekket av U-158 hamret løs. Minutter tidligere traff begge torpedoene, men det norske tankskipet gikk ikke ned.

Familien Murberg bodde i Korsfjord, Alta. Om man skal være helt nøyaktig, så angis stedet Lamvik i folketellingene.

Anders Andersen Murberg og kona Johanne Kirstine fikk tre gutter og to jenter sammen. To av guttene ble krigsseilere, bare en kom hjem.

Lillebror mønstrer på

Da krigen kom til Norge, og til Finnmark rundt tre måneder senere, var Gustav Murbergs lillebror Peder Andreas allerede krigsseiler.

Den 27. mai mønstrer han av M/S Tungshå for han igjen søkte til sjøs i juli, da med motortankeren Polarsol. Han ble om bord til i slutten av august.

Med kurs for New York

Peder Andreas Murberg ble ikke lenge på land.

Tirsdag 3. september 1940 mønstrer karen fra Korsfjord på M/S Tancred som lettmatros i arbeid på dekk. Klokken fem på halv tolv den 21. september avgikk Tancred fra Mersey River, Liverpool, med los om bord. Skipet hadde 1.200 tonn vannballast og 458 tonn bunkersolje om bord. Sytten

minutter over ett gikk skipet inn i konvoi med kurs for New York.

Om morgenen onsdag den 25. september 1940 forlot eskorten konvoien. D/S Nova Scotia lå som lederfartøy, skipene gikk i sikk-sakk. Rundt middagstider signaliserte Nova Scotia at skipene skulle opphøre sikk-sakk og gå til sine respektive bestemmelsessteder.

Samme ettermiddag så mannskapet på Tancred at to skip fra den oppløste konvoien ble torpedert, et tredje skip kom også under angrep av tyske ubåter.

Torpedert

Tancred fortsatte for full fart i allerede oppgitt kurs. Skipføreren krysset nok en gang i sikk-sakk.

Under overflaten lå en tysk ubåt på lur. Om bord i U-32, en ubåt av typen VIIA, fulgte kommandør Hans Jenisch med på det norske skipets bevegelser.

Dag ble til natt, og i grålysningen slo ubåten til. Klokken var tre minutter på halv fem om morgenen, torsdag den 26. september, da en torpedo rammet babord side av Tancred.

Utrolig nok ble ingen av mannskapet på 36 mann skadet under torpederingen, de kom seg raskt over i tre livbåter.

Karene rodde et stykke unna skipet hvor de samlet livbåtene. Tancred fløt fortsatt. Etter en liten stund åpnet U-32 ild mot M/S Tancred og skjøt rundt 20 skudd før ubåten forsvant i vestlig retning.

Hentet proviant

Da Tancred fremdeles holdt seg flytende, gikk skipføreren om bord igjen sammen med frivillige fra mannskapet. De satte ut nok en livbåt, skipets papirer hadde gått tapt. Men de fikk da med seg noe proviant.

Det viste seg også at radioen hadde blitt ødelagt under torpederingen, S.O.S. ble aldri sendt. Skipet var i ferd med å gå ned, og livbåtene la seg et stykke unna helt til M/S Tancred forsvant i dypet.

Seil ble satt i samtlige livbåter, og kursen lagt i østlig retning. Klokken ti på halv fem neste morgen ble livbåtene oppdaget av M/S Tricolor av Tønberg. S.O.S. ble morset fra en av livbåtene og en nødskrik sendt opp. Karene var reddet.

Peder Andreas kom til å seile ute resten av krigsårene på ni skip uten å oppleve en torpedering igjen. Verre ble det for storebror Gustav.

En konvoi splittes opp

Gustav Murberg mønstrer på den norske motortankeren Finnanger i New York. Året var 1941, datoen 28. august. Han hadde blitt 29 år gammel, og arbeidet som matros om bord.

Det nye året kom, i 1942 hadde tyske ubåter herjet lenge i Atlanterhavet hvor de senket utallige handelsskip. Taktikken til ubåt-kommandørene begynte å bli ren rutine og loggbøkene fikk stadig nye nedtegnelser.

Den første dagen i mars var M/T Finnanger i konvoi. Skipet satte kurs fra Greenock, Skottland, til Curaçao i Karibien, men konvoi ON 67 ble oppdaget av ubåtene da den befant seg utenfor Cape Hatteras, Nord-Carolina, den 24. februar.

Angrepene som fulgte splittet konvoien. Den siste sikre observasjonen av Finnanger ble gjort 26. februar 300 nautiske mil sør for Cape Race, Newfoundland.

Angrepet

Fire minutter over halv tre natt til 1. mars sendte Erwin Rostin, kommandør på U-158, av gårde to torpedoer mot det ueskorterte M/T Finnanger. Kvelden før hadde han bommet. Jakten var ikke over.

Finnanger la seg i sikk-sakk etter at mannskapet oppdaget U-158, ubåten fikk ikke inn treff. Klokken ble nesten tolv om formiddagen da han endelig fikk inn to torpedo-treff på tankskipet.

Klokken kvart over tolv hamret U-158 løs på Finnanger med en 37 millimeter luftverkanon montert på dekk. Avstanden var 1.000 meter.

Mannskapet på Finnanger returnerte ilden, U-158 måtte avbryte angrepet. Men kommandør Rostin ga ikke opp, på 4.000 meters avstand åpnet han ild igjen og traff broen og akterskipet.

Rostin observerte at mannskapet på Finnanger gikk i livbåtene, han førte ubåten nærmere, og fyrte mot skipets vannlinje inntil hun kantret.

Skytingen fortsatte, klokken sytten minutter over fire forsvant Finnanger i dypet. Det blåste og bølgene var høye, Rostin ga opp forsøket på å komme seg til livbåtene for nærmere avhør.

Sporløst forsvunnet

Etter at skipet ble borte i dypet, og mannskapet i henhold til tyske rapporter var i livbåtene, forsvant mannskapet på den norske motortankeren Finnanger.

Ingen av de 39 ble noen gang funnet. Hva som utspant seg under angrepet er uklart. Kanskje skjøt Rostins U-158 mot livbåtene, kanskje var sjøen så grov at livbåtene ble knust eller kantret. Svaret får vi aldri. Gustav Murberg fra Lamvik i Korsfjord ble 29 år gammel.

U-158

Erwin Rostin forlot den tyske ubåtbasen på Helgoland 1. februar 1942. Dette var hans andre patrulje med U-158. På Helgoland hadde tyskerne stasjonert 7.000 soldater samt en rekke allierte krigsfanger.

Utbyggingen gjorde øya til et bombemål for de allierte, den 19. april 1945 slapp 969 allierte fly bombelastene over øya.

Etter at Rostin hadde senket Finnanger, fortsatte han patruljeringen før han selv ble rammet. Den 29. juni 1942 var U-158 i overflatestilling. Rostin fikk via radio beskjed om at han var tildelt jernkorsets ridderkors for sin suksess med U-158.

Morgenen etter lå ubåten vest for Bermuda da hun ble oppda-

Erwin Rostin var kommandør på U-158 som torpederte og beskjøt M/T Finnanger. FOTO: UKJENT

Et fly av typen PBM Mariner senket U-158 den 30. juni 1942. FOTO: U.S. NAVY NATIONAL MUSEUM OF NAVAL AVIATION

Gustav Murbergs lillebror Peder Andreas seilte ute hele krigen. Under hans andre monstring, M/S Tancred, ble det dramatisk. FOTO: KRIGSSEILERREGISTERET

hjem

get. Den amerikanske marinens fly av typen Martin Mariner var i området. Ubåten forsøkte å dykke umiddelbart, men en dypvannsbombe traff dekk og rullet over siden der den gikk av. Flyets pilot trodde han hadde bommet og sirklet seg på nytt inn mot U-158.

Plutselig slo sjøen opp i et inferno av sjøsprøyt og vrakdele. Oljen bredte seg utover, og Rostin gikk ned med mannskapet på 53 samt to fanger de hadde om bord. Ubåtkaptein Erwin Rostin ble 34 år gammel.

Kilder

- Dekksdagbok M/S Tancred
- Sjøforklaring M/S Tancred
- krigsseilerregisteret.no
- uboat.net
- wrecksite.eu
- geni.com

ROGER ALBRICHTSEN

avisa@sagat.no

Tyskerne hadde en ubåt-base med navn Nord III på Helgoland. Det var fra denne U-158 dro på patruljen som endte med at M/T Finnanger ble senket. ARKNV: ROGER ALBRICHTSEN

Skyttere bemanner en 3,7 cm SK C/30 luftvernkanon på dekk, samme type kanon ble brukt mot M/T Finnanger da hun ikke ble senket av torpedo-treffene. FOTO: BUNDESARCHIV